

Experimentje met zodebemester

Ko Katsman

Reeds geruime tijd maken wij ons zorgen over de gevolgen van zodebemesting voor de broedresultaten van weidevogels. In april 1992 werd op het land van de heer J. Kerkvliet (altijd 'in' voor een experiment) te Hazerswoude-Rijndijk een demonstratie gegeven met een aantal zode- en sleepvoetbesters. Leden van de Vogelwerkgroep Koudekerk/Hazerswoude en Omstreken, te weten de heren Kes en S. van der Haas, plegen al enige jaren nazorg in de weilanden van de heer Kerkvliet. Zij hebben met behulp van kippeëieren een aantal nestsituaties nagebootst tijdens de demonstratie van de VREDO-zodebemester.

Deze zodebemester injecteert de mest op een diepte van acht centimeter in de bodem met een afstand van twintig centimeter tussen de voren.

De resultaten waren als volgt:

Wanneer de nesten niet werden gemarkeerd, werd 100% van de eieren vernield.

Met stokken gemarkeerde nesten werden gespaard, doordat het injecterende deel van de machine werd opgetild. Een nadeel was echter dat uit de injectieaalden mest bleef nadruppen, zodat de eieren de kans liepen met mest besmeurd te raken.

Over het effect op de uitkomsten van met gier besmeurde eieren is niet veel bekend. Mogelijk

niet eenvoudig. Door strengere milieu-eisen bij het uitrijden van mest kun je niet meer aankomen met uitrijverboden tijdens de broedperiode van weidevogels. Dat zou de manier zijn om de veehouders tegen je in het harnas te jagen. Wat zijn de mogelijkheden zonder extra regelgeving? Van verschillende kanten is er al studie verricht naar resultaatbeloning bij agrarisch natuurbeheer. Volgens een bepaalde formule worden de boeren dan beloond voor elk succesvol broedsel van weidevogels op hun land. Natuur krijgt dan

Deze zodebemester injecteert de mest op een diepte van acht centimeter in de bodem.
Foto: Ko Katsman.

trachten de vogels de eieren min of meer schoon te maken, maar het is uiteraard beter voor de uitkomstresultaten als de eieren onbesmeurd blijven.

Helaas wordt nog maar een relatief klein (maar groeiend) deel van het veenweidegebied nagelopen door weidevogelwachters, zodat een groot deel van de legsels onopgemerkt blijft.

Algemene invoering van zodebemesting zal naar onze mening dus rampzalige gevolgen hebben voor de broedresultaten van weidevogels, als dat niet voor, maar in het broedseizoen gebeurt.

Enkel in reservaten zullen dan nog jonge weidevogels groot kunnen worden. Een oplossing is

een economische waarde. Misschien ligt daarin een oplossing voor het probleem?

In ieder geval: als er niets gebeurt, dan raken wij de weidevogels op de gewone doorsnee weilanden voorgoed kwijt. Misschien zijn er meer weidevogelwachters of -groepen geweest die met een zodebemester hebben geëxperimenteerd, of nog van plan zijn dit te gaan doen. Wij zouden graag kennisnemen van hun bevindingen. Daarom een oproep om een verslagje hiervan te publiceren of te sturen naar onderstaand adres.

Met dank aan Aad van Paassen van het CLM (Centrum voor Landbouw en Milieu) te Utrecht voor het meedenken over dit artikeltje.

■ Ko Katsman, Willem de Zwijgerlaan 5c, 2396 XR Koudekerk aan den Rijn.